

մէին, և ահա կը տեսնես որ անդէին ճանի մը հարուստ մարդիկ այլ եկան անոնց խառնուեցան. այսպէս այնպէս՝ վերջապէս մեծ ժողովք մը եղաւ, զիտցածնաւ չափ ալ մի ջանի երդ այլ երգեցինք. այսօրից վերջը՝ մեր մէջէն մէկը ըսաւ որ՝ այն անցած օրուան կարդացուած զրգին մէջ ի՛նչ օգտակար բաներ գրուած էին. երբ որ մարդ զայն կարդայ՝ սիրտը լցուած կը դարձանայ: Այն ատեն վարժապետը մեզի ըսաւ, թէ այն քի յոյսն է Յոնացիներ բռնած զրգերը որ ձեզի կարդալու համար տօւի, ահա աւսիկ այս տարի անոնց հեղինակին զրականութեան 30 տարին կ'աւարտի. այսպիսի առթիւ քաղաքացիք անոր նուէր մը՝ բան մը կը շնորհէին, դուք ալ արդ բան մը շնորհէ՛ք ուզէր: « Ինչու չէ », ըսինք մէկ բերան, և թիթեռնիկի պէս վեր թռանք. մէկերին անդին, մէկերին առդին, մէկերին առփարակ սաղարթներէ մէկերին ալ դէպ ի լեռ ճամբայ եղանք, ծաղիկներ ժողովելու համար, Փշուռն և Մաղուլուան այցելեցինք՝ առդիս անդի ինկանք. մեր մէջէն մէկը Փիլոսոֆն ու Գելլիաթ բերան, միւսը Արիստոփանէս և Մըծրովուրդ, ուրիշ մէկն ալ Քօնի — խոտն և կաթնբուլղին, և ուրիշ շատ ու շատ ծաղիկներ ժողովելէն վերջը, ափ մը լաղուտ և իմառ փետեցինք և պայուսակի մէջ լեցուցօքք. այժմ լանոնք ազանձին առանձին կարգադրելով բեզ կը շնորհէր:

Քու յինած զրգերէջ մինչև ցարդ շատ օգտուեցանք և պիտի օգտուինք. եթէ կարեւորինք՝ Ձեզ աւելի օգտակար նուէր մը կը շնորհէինք, բայց ի՛նչ բանք որ սրտերնուս մէջ կայ, բայց հեռունիս չի կայ: Ասոր համար՝ այս մեր լեռներուն ծաղիկներն՝ մեր առօթքներուն և օրհնութեանց հետ ընդունեն. այս պէտք ես գիտնալ որ Քու անունը բնաւ պիտի չի մոռցուի մեր բոլոր Հայու ազգին մէջ »:

Յարգելի ուսուցչապետն իրեն մեծ պարգև համարելով այս նամակը՝, սիրով կը նսրիւրնք զայն իրեն և կը դառնանք վերջ տալու իւր համառօտ կենսապրութեան:

Սա ոչ միայն վնասակար կանառին ամենէն արդիւնատու անդամն է՝ այլ և ողբն: Զարգացած հասակին մէջ, տակաւին ժիւ եռանդով կ'աշխատի՝ նոյն կանառը միշտ փայլուն ցուցնելու, թէ օտար և թէ բնիկ կանառներու և ակադէմիաներու առջև: Կանառակից է ուրիշ շատ դիտական ընկերութեանց. ինչպէս, Հոովմայ ինչ հին և անուանի Լիչչի (Licci) ակադէմիային. — Գործօն (Effettivo) ընկերակից Պատահունի արքունի ակադէմիային. — Թղթակց.

ընկեր Կրուսկայի (Crusca) ակադէմիայի. Հռոմայ աշխարհագրական ընկերութեան, Վենետիկան Աթենէոյին, Փալերմոյի արք. ակադէմիայի, Փէլիթի արք. ակադէմիայի, Մատրիտի Պատմական ակադէմիայի, Ֆինլանտիոյ Գրականական ընկերութեան, Հէլսինկիֆորսի Ֆինլանդական ընկերութեան, Հոլանտական Հնդկատանի Թագաւորական կանառին, Իտալիոյ և Գերմանիոյ Արիւնդեան Ընկերութեանց, Պալենտայի և Հռոմայ Ազգային Պատմութեան ընկերութեանց, և Պատասխանի արք. Համալսարանի մէջ ուսուցչապետ և դասական լեզուաց սանսկրիտի և համեմատական քերականութեան. Նոյնպէս Թղթակից անդամ Բազմ. Խրմ. Բազմութեան:

Թէպէտ այս մեծ լեզուագէտը չունի ստուարահատոր մեծածաւալ հեղինակութիւնք, այլ փոքրիկ տետրակներու մէջ ամբօքած քննադատութիւնք, սակայն արդի իտալական դրականութեան անդին զոհարներ են, որոնք բացարձակութիւնք իմաստաւորցը են, զրութեան օճն համակրելի և ծաղկեալ:

Հ. Ս. ԵՐԵՄ.

Խորին տխրութեամբ համակեալ՝ հարկ կը համարինք ծանուցանել մեր ընծերցողաց, Թէ ներկայ ամսամերթիս մէջ չենք կարող կատարել մեր նուիրական՝ բայց տխուր պարտականութիւնը՝ հրատարակելու հանգուցեալ Վստմ. ՄԻՔԱՅԷԼ ՓԱՇԱ ՓՈՐՔՈՒԳԱԼԻ կենսագրական համառօտ տեղեկութիւնք, հանդերձ կենդանագրով նորին Վստմութեան, զոր 1898 ի Յամաարի Թերթին կը թողունք, արդէն իսկ Գեկտեմ բերի Թերթը շարուած եւ տպուած լինելով: — Սոյն առթիւ կը փութանք յայտնել մեր անկեղծ ցաւակցական զգացումները իւր ազնուագարմ սգաւոր ընտանեաց:

* « E, a conforto dei linguaioli aggiungo che c'è nel *Basmavep* anche una lettera nella parlata volgare del paese, con opportune notizie da rischiararla. Per noi stranieri una traduzione alla lettera nell'armeno moderno sarebbe stata più caro dono ». Atti del R. Istituto Veneto. pag. 1224. — 1897.